

**องค์ความรู้จากการฟังธรรม วันที่ ๑๗ มกราคม ๒๕๖๕**  
**โครงการพัฒนาจิตใจและสร้างความสุขในการทำงานของเจ้าหน้าที่เทศกิจ สำนักเทศกิจ**  
**พระธรรมเทศนาเรื่อง : ชีวิตตถกถา ว่าด้วยความหมายของชีวิต**  
**โดยศาสตราจารย์ ดร. พระพรหมบัณฑิต เจ้าอาวาสวัดประยุรวงศาวาสวรวิหาร**

ศาสตราจารย์ ดร. พระพรหมบัณฑิต เจ้าอาวาสวัดประยุรวงศาวาสวรวิหาร ได้โปรดเมตตาแสดงธรรม ในวันจันทร์ที่ ๑๗ มกราคม ๒๕๖๕ พระธรรมเทศนาเรื่อง : ชีวิตตถกถา ว่าด้วยความหมายของชีวิต โดยสรุปได้ดังนี้

“ความหมายของชีวิตคืออะไร” แท้จริงแล้วชีวิตไม่มีความหมาย เราทุกคนไม่ได้เกิดมาพร้อมกับคู่มือที่ชื่อว่า “ความหมายของชีวิต” ที่จะบอกว่าเราต้องเป็นอะไร เราต้องใช้ชีวิตยังไงถึงจะถูกต้อง ต้องทำอาชีพแบบนี้ถึงจะตรงกับที่คู่มือบอกไว้ มนุษย์ไม่ใช่เครื่องใช้ไฟฟ้าที่มาพร้อมกับคู่มือการใช้งานที่กำหนดขั้นตอนการใช้งานไว้อย่างละเอียด ซึ่งการที่เราไม่ได้เกิดมาพร้อมกับคู่มือความหมายของชีวิต นั้นเป็นสิ่งที่ดีมาก ๆ ชีวิตที่ถูกคนอื่นคอยบงการหรือถูกบังคับว่าต้องเป็นแบบนี้ถึงจะดี มันคงเป็นชีวิตที่น่าเบื่อ ไร้ซึ่งความงดงาม คงไม่ต่างอะไรกับเครื่องจักรหรือหุ่นยนต์ที่ไม่มีชีวิตต้องรอให้คนอื่นมาเขียนโปรแกรมให้เรา การที่เราเป็นสิ่งมีชีวิตควรจะต้องคิดเองเป็น และหาคำตอบให้ตัวเองจนเจอเพื่อให้เกิดความแตกต่างในการดำเนินชีวิต โลกนี้งดงามเพราะมีความแตกต่าง หากความหมายของชีวิตทุกคนเหมือนกัน คงไม่เกิดความงดงามต่าง ๆ ขึ้นบนโลกอย่างแน่นอน เปรียบเทียบชีวิตกับข้อสอบ ชีวิตเราก็เปรียบเสมือนข้อสอบแบบอัตนัย (เติมคำตอบลงในช่องว่าง) เราจะเติมคำตอบอะไรลงไปก็ได้ ไม่มีถูก ไม่มีผิด เรามีอิสระในการคิดอย่างเต็มที่

“คุณจะเริ่มถามหาความหมายของชีวิตในเมื่อตอนที่คุณคิดถึงแต่ตัวเอง” คำถามพวกนี้มักจะผุดขึ้นมาตอนที่คุณเบื่อหน่ายกับชีวิต ไม่พอใจกับสิ่งที่ตนเองมี หรืออาจจะเจอเรื่องที่ทุกข์ใจ เมื่อไรที่คิดถึงแต่ตัวเองคุณจะเริ่มสงสัยในความหมายของชีวิตทันที แต่ความสงสัยนี้จะหายไปเมื่อคุณได้ทำอะไรที่เป็นประโยชน์ต่อคนที่คุณรัก หรือเป็นประโยชน์ต่อสังคม เมื่อนั้น “อัตตา” ตัวตนของคุณจะหายไป เมื่ออัตตาหายไป คำว่า “ฉัน” จะเล็กลง คุณก็จะนึกถึงตัวเองน้อยลง แต่ความหมายชีวิตของคุณจะถูกเติมเต็มขึ้นมาเองอย่างน่าเหลือเชื่อ คุณจะรู้สึกว่าคุณมีความหมายขึ้นมาทันทีโดยที่ไม่ต้องออกไปตามหาเอง สุดท้ายนี้อยากให้ทุกท่านเข้าใจว่า “ความหมายของชีวิต” แต่ละคนย่อมแตกต่างกัน ความหมายชีวิตคุณมันก็ยิ่งใหญ่ในโลกของคุณฉันใด ความหมายชีวิตของคนอื่นมันก็ยิ่งใหญ่ในโลกของเขาฉันนั้น ฉะนั้นอย่าเอาตัวเองไปเปรียบเทียบกับคนอื่นให้เป็นทุกข์ และอย่าเอาทุกข์ไปโยนใส่ชีวิตคนอื่น พอใจกับชีวิตในแบบของคุณ และอย่าไปดูหมิ่นกับชีวิตในแบบของคนอื่นเช่นกัน